

Skrybicz, 19.11.2017 r.

Fundacja JAWNOSC.PL składa swoją opinię na temat projektu ustawy o jawności życia publicznego, jaka ukazała się na stronie Rządowego Centrum Legislacji w dniu 13 listopada 2017 r. wyłącznie w zakresie w jakim projektowana regulacja odnosi się do zasad dostępu do informacji publicznej.

Opinia odnosić się do konkretnych projektowanych przepisów, oraz zawiera propozycję dokonania pewnych korekt.

OPINIA

1. **Art. 5 ust. 3:** „ Uzyskanie informacji przetworzonej, o której mowa w ust. 1 pkt. 1 wymaga uzasadnienia istotnego interesu publicznego, które załącza się do wniosku o udostępnienie informacji publicznej”.

Pozytywnie należy ocenić fakt uregulowanie elementów procedury odnoszącej się do zjawiska informacji przetworzonej. Jednak pragniemy zwrócić uwagę, że w praktyce, wnioskodawca nie musi mieć świadomości że wnioskuję o udostępnienie informacji przetworzonej. To podmiot zobowiązany ma pełną wiedzę na ten temat i on tak naprawdę dokonuje oceny czy w konkretnym przypadku mamy do czynienia z informacją przetworzoną. Przy takiej wersji zaproponowanej regulacji nie zostaje nadal rozwiązany problem praktyczny o wymiarze proceduralnym : jakie działania powinien podjąć podmiot jeśli wpłynie do niego wnioski o udostępnienie informacji publicznej a okaże się że dotyczy on informacji przetworzonej, przy jednoczesnym braku uzasadnienia tego faktu przez wnioskodawcę? Można mieć obawę, że zaproponowana wersja regulacji spowodować może wprowadzanie wnioskujących w swoiste pułapki: nie załączyłeś uzasadnienia, otrzymujesz odmowę ?.

W projekcie ustawy o jawności życia publicznego art. 5 powinno się zmodyfikować, poprzez zmianę ust. 3 i dodanie ust. 4, 5 i 6, w następującej proponowanej treści:

Art. 5 ust. 3: „ Uzyskanie informacji przetworzonej, o której mowa w ust. 1 pkt. 1 wymaga istnienia istotności przetworzenia z punktu widzenia interesu publicznego.

Art. 5 ust. 4: „Wnioskodawca, który uznaje, iż wnioskuję o informację przetworzoną, powinien we wniosku o udostępnienie informacji publicznej wyjaśnić, w jakim zakresie przetworzenie wnioskowanej informacji publicznej, jest istotne z punktu widzenia interesu publicznego.

Art. 5 ust. 5: „Jeżeli wnioskodawca nie wyjaśnił we wniosku o udostępnienie informacji publicznej, w jakim zakresie przetworzenie wnioskowanej informacji publicznej jest istotne z punktu widzenia interesu publicznego, podmiot obowiązany wzywa wnioskodawcę do wykazania owej istotności w terminie 7 dni liczonych od dnia otrzymania przez wnioskodawcę wezwania.

Art. 5 ust. 6: Po upływie 7 dniowego terminu o którym mowa w art. 5 ust. 5, podmiot obowiązany udostępnia wnioskowaną informację przetworzoną, lub też wydaje decyzję o odmowie jej udostępnienia, ze względu na niewykazanie w sprawie istotności przetworzenia z punktu widzenia interesu publicznego.

2. Art. 21 ust. 1 : „Odmowa udostępnienia informacji publicznej albo umorzenie postępowania o udostępnienie informacji w przypadku określonym w art. 19 ust. 3 przez organ władzy publicznej następują w drodze decyzji”.

Powinno się wyraźnie zdefiniować, co to oznacza odmowa udostępnienia informacji publicznej. Odmowa udostępnienia informacji publicznej ma miejsce wyłącznie wtedy, jeżeli podmiot obowiązany posiada żadaną informację, jest ona informacją publiczną, i jednocześnie przepis ustawy określa tajemnicę chroniącą tą informację. Poza tym odmawia się udostępnienia informacji publicznej przetworzonej, jeżeli w sprawie nie zostanie wykazana istotność dla interesu publicznego by dokonać przetworzenia wnioskowanej informacji publicznej. Taka regulacja powinna ujedynolnić praktykę i usunąć wątpliwości odnośnie pojęcia „odmowa dostępu do informacji”.

W projekcie ustawy o jawności życia publicznego art. 21 powinno się zmodyfikować treść art. 21 ust. 1. w następującej proponowanej treści:

Art. 21 ust. 1 : „Podmiot obowiązany do udostępniania informacji publicznej, wydaje decyzję administracyjną w sytuacji:

- 1) Odmowy udostępnienia informacji publicznej przetworzonej ze względu na brak wykazania istotności przetworzenia z punktu widzenia interesu publicznego,*
- 2) Odmowy udostępnienia informacji publicznej ze względu na fakt, iż wnioskowana informacja będąca w posiadaniu podmiotu obowiązanego, jest informacją publiczną do której dostęp jest ograniczony ze względu na przesłanki wskazane w art. 8 ustawy.*
- 3) Umorzenia postępowania o udostępnienie informacji w przypadku określonym w art. 19 ust. 3. Art. 21 ust. 2. W każdej innej sytuacji aniżeli określonej w ust. 1, podmiot obowiązany w odpowiedzi na otrzymany wniosek, dokonuje czynności materialno-technicznej w drodze zwykłego pisma, podpisanego przez osobę upoważnioną do udostępniania informacji publicznej, o których mowa w art. 6 ust. 2.*

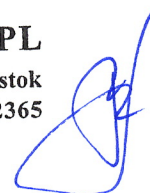
3. Art. 18. ust. 1 i 2 oraz art. 20 ust. 2.

1. Udostępnianie informacji publicznej na wniosek następuje bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku, z zastrzeżeniem ust. 2 i art. 20 ust. 2. Udostępnianie informacji publicznej na wniosek następuje bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku, z zastrzeżeniem ust. 2 i art. 20 ust. 2.

2. Jeżeli informacja publiczna nie może być udostępniona w terminie określonym w ust. 1, podmiot obowiązany do jej udostępnienia powiadamia w tym terminie o powodach opóźnienia oraz o terminie, w jakim udostępni informację, nie dłuższym jednak niż 30 dni od dnia złożenia wniosku.

Jeżeli nowa regulacja miałaby na celu poprawić istniejące regulacje, które są w pewnych zakresach niedoskonałe, powinno się uściślić istniejące regulacje a nie powielać dotychczasowe regulacje zawierające błędy.

Terminy o których mowa powyżej powinny być liczone zawsze od dnia otrzymania wniosku, nie zaś od dnia złożenia. Poza tym terminy mają dotyczyć zrealizowania wniosku, nie zaś udostępniania informacji. Orzecznictwo sądowe w tym zakresie jest całkowicie jednolite i nie budzi wątpliwości, że terminy wskazane w dziś obowiązującym art. 13 dotyczą realizacji wniosku nie zaś udostępnienia informacji. „W myśl przepisu art. 13 ust. 1 udostępnianie informacji publicznej na wniosek następuje bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku, z zastrzeżeniem ust. 2 i art. 15 ust. 2. Przepis ten wskazuje zatem na termin załatwienia wniosku, a nie odnosi się do formy i treści udzielonej informacji”. Wyrok NSA z dnia 18.9.2014 r., I OSK 139/14.

W projekcie ustawy o jawności życia publicznego art. 18 ust. 1 i 2 oraz art. 20 ust.2 powinno się zmodyfikować w następujący proponowany sposób:

Art. 18 ust. 1. Realizacja wniosku o udostępnienie informacji publicznej następuje bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku, z zastrzeżeniem ust. 2 i art. 20 ust. 2.

Art. 18 ust. 2. Jeżeli wniosek o udostępnienie informacji publicznej nie może być zrealizowany w terminie określonym w ust. 1, podmiot obowiązany powiadamia w tym terminie o powodach opóźnienia oraz wskazuje konkretny termin, w jakim wniosek zostanie zrealizowany, nie dłuższym jednak niż 30 dni od dnia otrzymania wniosku.

Art. 20 ust. 2: Podmiot, o którym mowa w ust. 1, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku, zawiadamia wnioskodawcę o wysokości opłaty.

4. Art. 5 ust. 1 pkt 2: Prawo dostępu do informacji publicznej obejmuje uprawnienia do: 2) wglądu do dokumentów urzędowych;

Powinno się przededefiniować prawo do wglądu w dokumenty urzędowe, w celu dostosowania od regulacji zawartej w art. 61 ust. 2 Konstytucji R.P.¹

Definicja z art. 6 ust. 2 u.d.i.p. wydaje się być zbędna w treści ustawy, skoro każdorazowo należy poszukiwać granicy jawności prawa do informacji nie z punktu widzenia, kto dany dokument sporządził, ale z jakiego rodzaju treścią zawartą w dokumencie mamy do czynienia. „Przy kwalifikacji danej informacji jako informacji publicznej nie wystarczy kierować się jedynie tym, kto wytworzył daną informację i jaką ma formę, czy postać. Istotne jest przede wszystkim to, co dana informacja zawiera, a więc, czy dotyczy sprawy publicznej”². Skoro definicja dokumentu urzędowego, zawarta w ustępie 2 art. 6 u.d.i.p., nie stanowi podstawy do ograniczenia dostępu do informacji publicznej, definiowanej w art. 1 ust. 1 u.d.i.p., gdyż

Prawo do wglądu odnosi się do każdego nośnika, który zawiera w swojej treści informacje publiczne, pod warunkiem zagwarantowania ochrony przede wszystkim tajemnic ustawowo chronionych, oraz prawa do prywatności.

W projekcie ustawy o jawności życia publicznego art. 5 ust. 1 powinno się zmodyfikować poprzez zmianę treści art. 5 ust. 1 pkt 2, dodanie pkt. 3); dotychczasowy pkt. 3) stanie się pkt. 4).

Art. 5 ust. 1 pkt 2: Prawo dostępu do informacji publicznej obejmuje uprawnienia do: 2) wglądu do dokumentów urzędowych, w zakresie w jakim zapewnia się ochronę tajemnic w nich zawartych, 3) wglądu do dokumentów prywatnych, w zakresie w jakim zawierają w sobie informacje publiczne. Jeżeli jest to niemożliwe, udostępnia się treść informacji publicznych zawartych w dokumentach prywatnych, bez przekazywania ich kopii.

Fundacja JAWNOSC.PL
Skrybiczne 26 h, 15-606 poczta Białystok
NIP 9662091785 REGON 200842365
KRS 0000503024

PREZES ZARZĄDU
dr Piotr Sitniewski
Fundacja JAWNOSC.PL

dr Piotr Sitniewski
Prezes fundacji JAWNOSC.PL www.jawnosc.pl
Kierownik projektu www.jawnosc.samorzadu.pl

¹ Art. 61 ust. 2 Konstytucji R.P.: „Prawo do uzyskiwania informacji obejmuje dostęp do dokumentów oraz wstęp na posiedzenia kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów, z możliwością rejestracji dźwięku lub obrazu”.

² Wyrok NSA z 5.03.2013 r. (I OSK 2888/12), źródło <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>.